

TREĆA NAUČNO-STRUČNA KONFERENCIJA O KESTENU
„Ekološki i ekonomski značaj tradicionalnog i plantažnog uzgoja kestena “

PROJEKAT
„ZAŠTITA I PROMOCIJA KESTENA“

INTERREG IPA prekogranični program Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2014.-2020.

Interreg - IPA CBC

Croatia - Bosnia and Herzegovina - Montenegro

Chestnut

■ PARTNERI NA PROJEKTU:

Općina Velika Kladuša

Poljoprivredni zavod Unsko-sanskog kantona

Općina Bužim

Općina Vojnić

Centar za šljivu i kesten

Grad Karlovac

■ PROBLEMI / IZAZOVI:

- Prisustvo ose šiškariće / *Dryocosmus kuriphilus*
- Ugroženost staništa kestenovih šuma / *Mjere za zaštitu i upravljanje rizicima*
- Loša evidencija kestenovih šuma u lokalnim upravama
- Nedovoljna očuvanost zaštićenih staništa kestena
- Značaj i prepoznatljivost pitomog kestena u regiji

- Projekt sufinancira Europska unija iz Programa IPA INTERREG prekogranična suradnja Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2014-2020
- **Potpis Ugovora:** 20.06.2017. godine
- **Vrijednost projekta:** 589.558,39 EUR
- **Bespovratna sredstva (85%):** 501.124,61 EUR
- **Vlastito učešće (15%):** 88.433,78 EUR
- **Period implementacije:** 01.07.2017. – 31.12.2019.

Interreg - IPA CBC

Croatia - Bosnia and Herzegovina - Montenegro
Chestnut

- **Glavni cilj projekta** je povećati zaštitu i upravljanje rizikom kestenovih šuma u prekograničnom području Hrvatska – BiH kroz zajedničke aktivnosti i promociju,
- **Specifični ciljevi projekta:**
  - povećati zaštitu kestena kroz zajedničke aktivnosti,
  - povećati očuvanje staništa kestena,
  - poboljšati upravljanje rizicima širenja bolesti,
  - povećanje znanja o zaštiti, podizanje svijesti i promocija kestena.

- **Izlazi projekta:**
  - Provedena analiza kestenovih šuma,
  - Izrađen Plan zaštite oštećenih kestenovih šuma,
  - Sadnja trajnih nasada kestena u općinama Velika Kladuša, Vojnić i Bužim u eksperimentalne svrhe,
  - Razvoj GIS baze podataka,
  - Revitalizirana aleja u Karlovcu.
- **Glavne ciljne skupine:**
  - lokalno stanovništvo,
  - poljoprivrednici,
  - lokalna vlast i relevantne institucije,
  - eminentni stručnjaci akademske zajednice,
  - stručnjaci u području poljoprivrede koji će imati koristi od provedbe projekta.

SC1. Povećati zaštitu kestena kroz zajedničke aktivnosti

ANALIZA ZDRAVSTVENOG STANJA PRIRODNIH ŠUMSKIH POPULACIJA KESTENOVIH ŠUMA SA PRIJEDLOKOM MJERA ZA OČUVANJE I FORMALNU ZAŠTITU POPULACIJE PITOMOG KESTENA NA PODRUČJU OPĆINA BUŽIM I VELIKA Kladuša

u okviru Programa IPA INTERREG prekogranične saradnje HR-BA-ME 2014-2020 za realizaciju projekta „Zaštita i promocija kestena“

8. SMJERNICE ZA PROVOĐENJE UPRAVLJAČKO-GOSPODARSKIH MJERA, AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI, TE USPOSTAVU MONITORINGA U ŠUMAMA PITOMOG KESTENA SA AKCIONIM PLANOM IMPLEMENTACIJE PRIORITETNIH MJERA

Smjernice za provođenje upravljačko-gospodarskih mjera, aktivnosti na zaštiti, te uspostavu monitoringa u šumama pitomog kestena sa akcionim planom implementacije prioritetnih mjera su usvani putokaz ili vodič kroz aktivnosti koje trebaju poslužiti odgovorne do cjelovitog, pravilnog i svrsishodnog upravljanja kestеноvim šumama na prostoru sjeverozapadne BiH, odnosno Unsko-sanskog kantona. Smjernice imaju svrhu da donosiocima odluka iz oblasti upravljanja prirodnim resursima, u ovom slučaju kestеноvim šumama, pomognu da donesu odgovarajuće gospodarske mjere sa jasno definiranim kriterijima upravljačko-ekonomske politike za dugoročno razdoblje sa ciljem očuvanja kestеноvih šuma kao sastavnice krajolika sjeverozapadne BiH, zaštite okoliša i očuvanja raznolikosti područja i sa ciljem valorizacije multifunkcionalnosti ovog prirodnog resursa koji treba biti postavljen u središte mreže međusobno povezanih proizvodnih lanaca i usluga koje će doprinijeti ruralnom razvoju područja.

Smjernice bi upravljačkim tijelima trebale pokazati kojim putem treba voditi proces dugoročne zaštite, revitalizacije, upravljanja uz definiranje korisne ekonomsko-socijalne uloge ove kulture i očuvanja tradicije i kulture življenja lokalnog stanovništva uz kesten.

Smjernice uključuju polazišna načela, definiranje ciljeva, upravljačko-gospodarskih mjera, postupke do njihovog donošenja, akcioni plan uz razrađen okvirni finansijski plan za njegovu implementaciju.

8.1. Polazišna načela za izradu smjernica

Polazište za izradu Smjernica je suvremeni koncept održivog upravljanja kestеноvim šumskim ekosistemima koje su sastavni dio šumske zajednice sjeverozapadne BiH, a podrazumjeva višestruku i višeznačajnu ulogu ekosistema prirodnih šumskih populacija kestеноvih šuma.

Ovo podrazumjeva, prije svega očuvanje, postizanje stabilnosti i unapređenje ekosistema prirodne šumske populacije kestеноvih šuma, uz planirani razvoj koji stavlja kesten u središte mreže međusobno povezanih proizvodnih lanaca i usluga koje definiraju njegovu multifunkcionalnost kao zbroj različitih mogućnosti, od proizvodnje hrane i drugih "novih" proizvoda, do očuvanja krajolika, zaštite okoliša, očuvanje kulturne baštine, rekreativno - turističke uloge, pri čemu osim ekološke, kestеноve šume zadržavaju i socijalnu i prostornu ulogu.

Suvremeni koncept održivog upravljanja šumama, pa time i kestеноvim šumskim ekosistemima, pronalazi svoja polazišta u međunarodnim deklaracijama i konvencijama, kao što su Bergenska deklaracija o održivom razvoju, Evropske ekonomske komisije, Deklaracija iz Rio de Janeiro o održivom razvoju, Konvencija o biološkoj raznolikosti, Helsinska deklaracija o zaštiti evropskih šuma, Seviljska strategija o rezervama biosfere. Načela koja

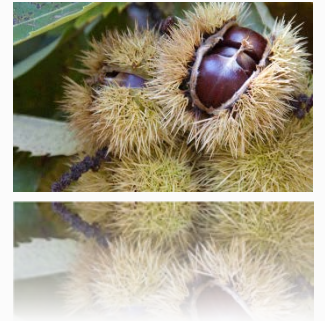

SC1. Povećati zaštitu kestena kroz zajedničke aktivnosti

SC1. Povećati zaštitu kestena kroz zajedničke aktivnosti Okruli stol u Bužimu

Interreg - IPA CBC

Croatia - Bosnia and Herzegovina - Montenegro
Chestnut

SC1. Povećati zaštitu kestena kroz zajedničke aktivnosti Okruli stol u Karlovcu

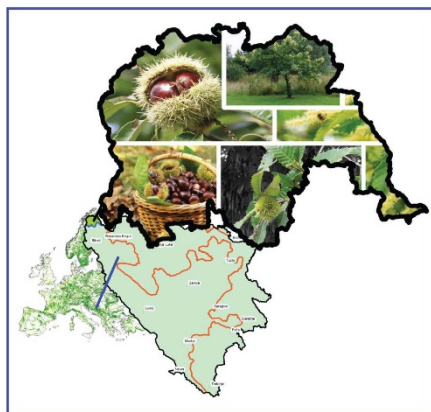

SC1. Povećati zaštitu kestena kroz zajedničke aktivnosti

ELABORAT IDENTIFIKACIJE KESTENOVIH ŠUMA I ŠUMSKIH ZEMLJIŠTA, NJIHOV KARTOGRAFSKI PRIKAZ I IZRADA GIS BAZE PODATAKA ZA PODRUČJE OPĆINE VELIKA KLADUŠA

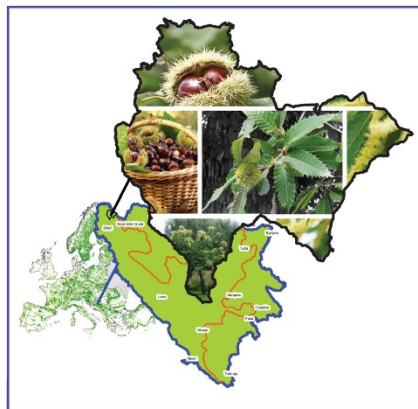
u okviru Programa IPA INTERREG prekogranične saradnje HR-BA-ME 2014-2020 za realizaciju projekta „Zaštita i promocija kestena“

Bosanska Krupa, 2018. godina

ELABORAT IDENTIFIKACIJE KESTENOVIH ŠUMA I ŠUMSKIH ZEMLJIŠTA, NJIHOV KARTOGRAFSKI PRIKAZ I IZRADA GIS BAZE PODATAKA ZA PODRUČJE OPĆINE BUŽIM I CAZIN (za općinu Cazin pripremni radovi)

u okviru Programa IPA INTERREG prekogranične saradnje HR-BA-ME 2014-2020 za realizaciju projekta „Zaštita i promocija kestena“

Bosanska Krupa, 2018. godina

Studija ekoloških i gospodarskih potencijala kestena

svibanj – srpanj 2019. godine

Ova publikacija izrađena je uz pomoć Evropske unije.
Sadržaj publikacije isključivo je odgovornost Centra za Blijvu i Kesten i Partnera na implementaciji projekta „Zaštita i promocija kestena“, koji se realizira u okviru Programa IPA Interreg prekogranična saradnja HR-BA-ME 2014-2020 i ni na koji način ne odražava nužno gledište Evropske unije.

SC1. Povećati zaštitu kestena kroz zajedničke aktivnosti

Interreg - IPA CBC

Croatia - Bosnia and Herzegovina - Montenegro
Chestnut

SC2. Povećati očuvanje staništa kestena

Eksperimentalni nasad kestena Velika Kladuša

Interreg - IPA CBC

Croatia - Bosnia and Herzegovina - Montenegro
Chestnut

SC2. Povećati očuvanje staništa kestena

Eksperimentalni nasad kestena Bužim

SC2. Povećati očuvanje staništa kestena

Eksperimentalni nasad kestena Vojnić

Interreg - IPA CBC

Croatia - Bosnia and Herzegovina - Montenegro
Chestnut

SC2. Povećati očuvanje staništa kestena *Revitalizirana aleja u Karlovcu*

Interreg - IPA CBC

Croatia - Bosnia and Herzegovina - Montenegro
Chestnut

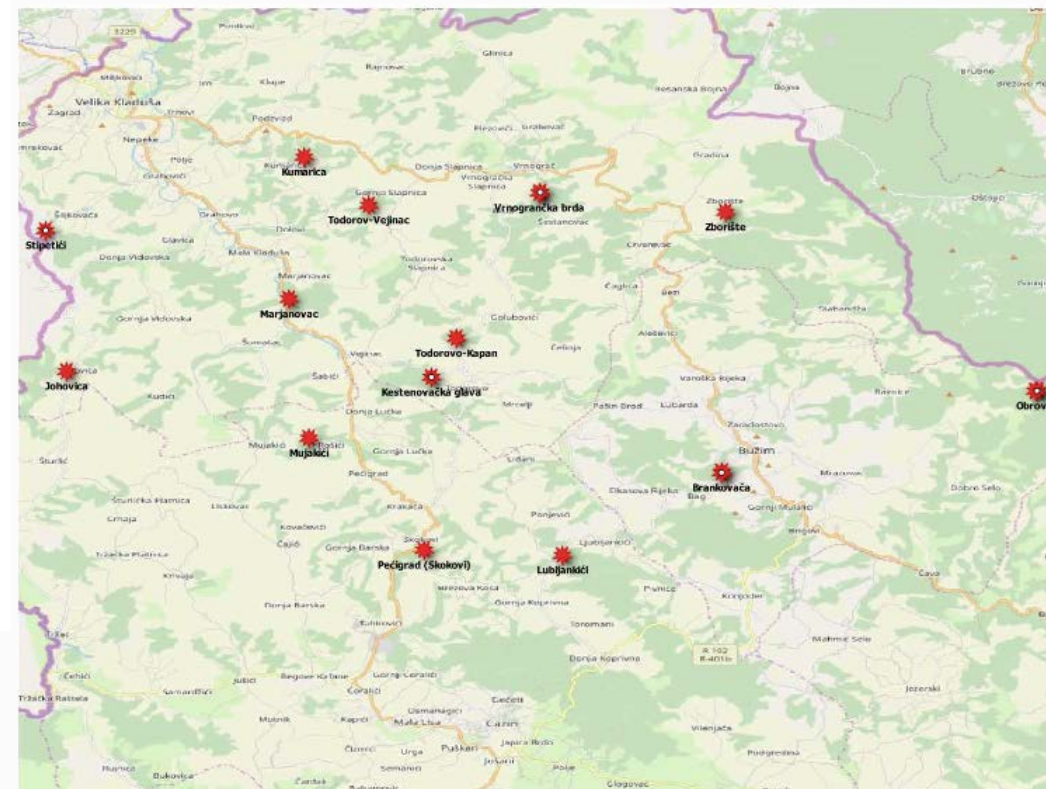
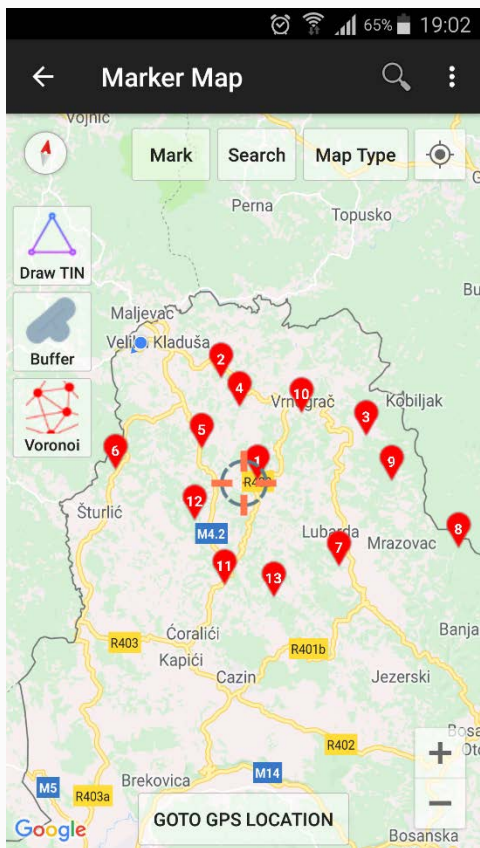

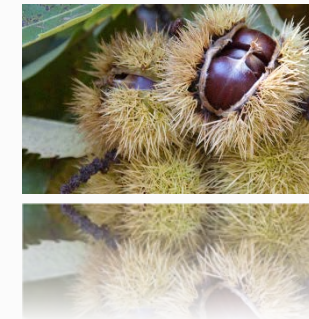
SC3. Poboljšati upravljanje rizicima širenja bolesti

SC3. Poboljšati upravljanje rizicima širenja bolesti

SC3. Poboljšati upravljanje rizicima širenja bolesti

INTERREG IPA prekogranični program Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2014.-2020.

Projekat: „Zaštita i promocija kestena“

Studija procjene rizika uvođenja strane vrste u prirodu za parazitoida *Torymus sinensis* (Hymenoptera: Torymidae) u svrhu biološkog suzbijanja invazivne vrste kestenove ose šišarice (*Dryocosmus kuriphilus*) na području Unsko-sanskog kantona, Bosna i Hercegovina

Broj: 04-23-864/18
Sarajevo, 25.1.2019. godine

Federalno ministarstvo okoliša i turizma Sarajevo, na osnovu člana 200. stav 1. Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, br. 2/98 i 48/99) i člana 19. stav 4. Pravilnika o načinu provođenja procjene rizika izrade studije procjene rizika uvođenja, ponovnog uvođenja i uzgoja stranih vrsta i postupak izdavanja dozvole za unošenje stranih vrsta u Federaciju Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ broj: 102/15), po zahtjevu Poljoprivrednog zavoda Unsko-sanskog kantona, Omera Novjaniina 4. Bihac podnesenog dana 6.11.2018. godine, d o n o s i:

RJEŠENJE

Odbija se zahtjev Poljoprivrednog zavoda Unsko-sanskog kantona za uvođenje nove strane divlje vrste u prirodu, podnesen dana 6.11.2018. godine.

Obrazloženje

Poljoprivredni zavod Unsko-sanskog kantona, Omera Novjaniina 4 (u daljnjem tekstu: Zavod) podnio je dana 6.11.2018. godine zahtjev ovom ministarstvu kojim se traži dopuštenje za uvoz nove strane vrste u prirodu.

Rješavajući po zahtjevu Zavoda, u skladu sa članom 18. Pravilnika o načinu provođenja procjene rizika izrade studije procjene rizika uvođenja, ponovnog uvođenja i uzgoja stranih vrsta i postupak izdavanja dozvole za unošenje stranih vrsta u Federaciju Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ broj: 102/15), formirana je Stručna Komisija Federalnog ministarstva okoliša i turizma, te je proveden postupak ocjene Studije procjene rizika uvođenja strane vrste u prirodu za parazitoida *Torymus sinensis* (Hymenoptera, Torymidae L.) u svrhu biološkog suzbijanja invazivne vrste kestenove ose šišarice (*Dryocosmus kuriphilus* L.) na području Unsko-sanskog kantona, Bosna i Hercegovina. Iz Zapisnika Komisije sačinjenog dana 24.1.2019.godine proizlazi:

„Zadatak Stručne komisije je da izvrši kontrolu i ocjenu „Studije procjene rizika uvođenja strane vrste u prirodu za parazitoida *Torymus sinensis* (Hymenoptera: Torymidae L.) u svrhu biološkog suzbijanja invazivne vrste kestenove ose šišarice (*Dryocosmus kuriphilus* L.)“. Potrebno je analizirati uticaj uvoza strane vrste u prirodu, njen potencijalno invazivni utjecaj, mogućnost nastanka posljedica na autohtone vrste i njihova staništa, te predložiti druga alternativna rješenja.

Stručna Komisija konstatuje da „Studija procjene rizika uvođenja strane vrste u prirodu za parazitoida *Torymus sinensis* (Hymenoptera, Torymidae L.) u svrhu biološkog

SC3. Poboljšati upravljanje rizicima širenja bolesti *Ispuštanje *Torymus sinensis**

SC3. Poboljšati upravljanje rizicima širenja bolesti

SC3. Poboľšati upravljanje rizicima širenja bolesti

SC4. Povećanje znanja o zaštiti, podizanje svijesti i promocija kestena

Tematska konferencija o kestenu u Karlovcu

Interreg - IPA CBC

Croatia - Bosnia and Herzegovina - Montenegro
Chestnut

SC4. Povećanje znanja o zaštiti, podizanje svijesti i promocija kestena *Kestenijada u Bužimu*

SC4. Povećanje znanja o zaštiti, podizanje svijesti i promocija kestena

Manifestacije Kestenijada i Dani meda u Vojniću

Interreg - IPA CBC
Croatia - Bosnia and Herzegovina - Montenegro
Chestnut

Manifestacija „Dani kestenovog meda“

održati će se u Vojniću dana 5.5.2018. s početkom u 12:00 sati

Na izložbi će sudjelovati nekoliko izlagača meda, proizvoda i opreme.

Za vrijeme trajanja manifestacije održati će se predavanje o okolišu, načinu i vrcanju kestenovog meda, te svih blagodati područja Petrove gore.

U cjelokupnom programu će biti catering sa slatkim i slanim zalagajčićima.

Manifestacija se provodi u okviru projekta "Zaštita i promocija kestena" (Ugovor broj HR-BA-ME283) koji je sufinanciran iz INTERREG IPA CBC PROGRAMA Hrvatska - Bosna i Hercegovina - Crna Gora 2014-2020.

Manifestacija „Dani kestenovog meda“ 2018 bit će organizirana na popločenom trgu ispred zgrade Općine Vojnić sa sljedećim programom:

12:00 Otvaranje manifestacije

12:30 Predavanje o zaštiti okoliša

13:00 Predavanje o načinu i vrcanju kestenovog meda

13:30 Promocija kestenovog meda i proizvoda od meda

14:00 Degustacija kestenovog meda i proizvoda od meda

15:00 Kulturno-umjetnički program

OPĆINSKI NAČELNIK
Nebija Anđrić, mag.ing.agr.

This project is implemented by Municipality of Velika Kladuša, Municipality of Bužim, Agricultural Institute of Uša-Sana Canton, Municipality of Vojnić, Centre for plum and chestnut and Town of Karlovac

SC4. Povećanje znanja o zaštiti, podizanje svijesti i promocija kestena

Druga naučno-stručna konferencija o kestenu u Bužimu

Interreg - IPA CBC

Croatia - Bosnia and Herzegovina - Montenegro

Chestnut

SC4. Povećanje znanja o zaštiti, podizanje svijesti i promocija kestena *Edukacije na eksperimentalnom nasadu kestena u Vojnići (četiri edukacije)*

SC4. Povećanje znanja o zaštiti, podizanje svijesti i promocija kestena

Studijsko putovanje u Italiju

Interreg - IPA CBC

Croatia - Bosnia and Herzegovina - Montenegro
Chestnut

SC4. Povećanje znanja o zaštiti, podizanje svijesti i promocija kestena

SC4. Povećanje znanja o zaštiti, podizanje svijesti i promocija kestena

www.chestnuteu.com/kategorija/vijesti/

Interreg - IPA CBC Croatia - Bosnia and Herzegovina - Montenegro Chestnut

NASLOVNA O PROJEKTU VIJESTI PUBLIKACIJE MULTIMEDIJA PARTNERI KONTAKT

Održana četvrta edukacija na eksperimentalnom nasadu...

10. okt 2019 | Edukacija, Vijesti

Na plantaži kestena u općini Vojnić, na k.č. 3768 i k.č 3767

Okrugli stol pod nazivom „Biološko suzbijanje invazi...

21. jun 2019 | Vijesti

U okviru projektne aktivnosti “Zaštita i unapređenje

Project Chestnut - Kesten

Stranica Poruke Manage Jobs Obavijesti Analitika Alati z... Više

Project Chestnut - Kesten

Kreirajte stranicu @korisničko ime

Početna Objave Radna mjesta Događaji Osvrti Videozapisi Fotografije Info Zajednica Grupe Ponuda Promoviraj Posjetite Centar za oglase

Project Chestnut - Kesten
Objavljuje Elvedin Miličković (7) · 10. listopada · 🌐

Održana četvrta i posljednja edukacija na eksperimentalnom nasadu kestena u Donjoj Brusovači, Općina Vojnić

Na plantaži kestena u općini Vojnić, na k.č. 3768 i k.č 3767 k.o. Krstinja u Donjoj Brusovači između kućnog broja 47 i 49., Općina Vojnić je 12. listopada 2019. godine održala 4. edukaciju s ciljem razmatranja mogućnosti razvoja lokalnih proizvoda na temelju posebnosti pograničnog područja, a posebice sadnje i uzgoja kestena.

Predviđene edukacije odnosile su se na:... Prikaži više

■ ZAVRŠNA RIJEČ:

- Projekat „Zaštita i promocija kestena“ treba predstavljati fazu koju treba nastaviti u narednom periodu;
- Izraditi zaključke sa konferencije koji bi se proslijedili prema relevantnim institucijama;
- Raditi na stvaranju pretpostavki za realizaciju ciljeva i akcionog plana definiranog u Analizi stanja kestenovih šuma.